

به لپنده دەم به په پيره و كردنى ئەم خالانەى خوارەو: (په پيره وى به شى ناوخويى زانكۆى راپهريڻ)

۱. گوپرايه لى ته واوى ياساو رينماييه كان و خووپه و شت و سيفات به رزى، مامه له له گه ل ستافى كارگيرى، به و په پرى ريزه وه و جيبه چيكردى هه موو ئەوانهى ئاراسته م ده كرپن له چوئيتى هه لسوكه و تگردن.
۲. پابه ندبم به كاته كانى چونه دهره وه و هاتنه ژوره وه بو به شه ناوخوييه كان و داخستنى دهرگاي سهره كى.
۳. هاتن و چوون بو ناو به شه ناوخوكان ته نها له ريگاي پرسگه وه ده بيت، به هيچ شيوه يه ك هاتوو چو له ريگاي په يزه كانى سه لامه تيبه وه نابيت له كاته ئاساييه كاندا، ته نها بو حاله ته كتوپرو نه خواراوه كان (طوارى) نه بيت.
۴. ريگه نه دان به كه سى نزيك و ميوان به هاتنه ناوه وه يان و مانه وه له به شه ناوخوييه كان، و پاريزگار يكردى ته واوى هيمنى و ئارامى.
۵. خويناكار به رپرسياره له ههر زيانكي ماددى له ناو ژوور، يان راره وه كان و چيشته خانه و مرافيى و ههر شويناكى ترى به شه ناوخويى.
۶. پاكوخاوييني ژوورو راره وه كانى به شه ناوخويى، و فرينه دانى زبل و خاشاك و پيسى و پاشماوهى خواردن له باله كوئه كان و هيچ شويناكى تر، جگه له شويناى تاييه تمه ند.
۷. به كارنه هينانى هه موو ئامپركى كاره بايى (سحب عالى) راكيشانى به رز له هينى كاره با.
۸. نه هينانه ژوره وهى قه ده غه كراوه كان، وهك (خواردنه وه گازيبه سهرخوشكه ره كان، ماده بيهوشكاره كان به هه موو شيوه كانيبه وه، نيرگه له، دو مينه و تاوله و وه ره قهى قوما و چهك به مؤله ت و بى مؤله ت، ئامپره برينداركه ره كان، و ههر شتيكى تر كه له گه ل په پيره وى به شه ناوخويى و دابونه ريتى كو مه ل نه گونجى.
۹. نه كيشانى جگه ره له ژوورو راره و و شويناى كو بوونه وه و شوينه گشتيبه كاندا.
۱۰. نه مانه وهى خويناكار له دهره وهى به شى ناوخويى ته نها به ئاگاداريى ئيدارهى به شو و ئاگادار كردنه وهى پيشوه ختى به خيوكه رى خويناكار نه بى.
۱۱. نه هاتن (غياب بوون) له به شه ناوخويى به بى بيانوى ياسايى.
۱۲. نه دانى زانيارى نادروست به ستافى كارگيرى به شه ناوخوييه كان، يان زانيارى هه له له سه ر به شه ناوخوييه كان به لايه نى په يوه ندادار.
۱۳. دوركه و تنه وه له ههر هه لسوكه وت و ره فتاريك، كه ببينه هوى له كه دار كردنى ناو و ناوبانگى زانكو.
۱۴. هاتنه ژوره وهى خويناكار، يان كارئاساين كردن بو هاتنه ژوره وهى هه ركه سيك له سه ر په رزين (سياج)، يان ههر ريگايه كى تر، جگه له دهرگاي سه ره كى و كاته ريپيدراوه كان. به پيچه وانه وه حسابى تاوانه كانى (دزى، رفاندن، هينانى موادى قه ده غه كراو وهك ته قه مهنى مادهى بيهوشكه ر، تاد...). جگه له بيبه شكردى له به شه ناوخويى، به و تاوانانه ش سزاده درپت.

۱۵. خویندكار به لپنده دات به راده ستكردنه وه (تسليم)ى ئه و كه لوپه لانه ی له ئه ستۆى دان، كه تايبه تن به به شه ناوخۆييه كان پېش به جيھشتنى، هه ر وهك چۆن به كه مجار وه ريگرتوون، به پېچه وانه وه هه موو ئه و زيانانه ی ده كه ونه ئه ستۆ كه لپى ده كه وپته وه.
۱۶. خویندكار به لپنده دات به به جيھشتنى به شه ناوخۆيى بۆ رۆژى دوايى، كه زۆرترين ماويه دواى ته واو بوونى تاقىكردنه وه كانى كۆتايى سأل .
۱۷. خویندكار پابه ند ده بپت به و ئاگاراربيانه ی كه به رده وام ده رده چن له پيناو به رژه وه ندى گشتى له لايه ن به رپوه به رايه تى به شه ناوخۆييه كان و له چوارچپوه ی (په رپوه ی به شه ناوخۆيى زانكۆى راپه رين) و ياسا و رينماييه كارپيكراره كان كه له تابلۆى ئاگادارييه كان هه لده واسرين.

سزاکانى خویندكار:

به ندى به كه م: ئه و كارانه ی كه خویندكار دوورده خاته وه و بېبه شى ده كات له به شى ناوخۆيى:

۱. ئه گه ر كارپكى ئه نجامدا له گه ل دابونه ريت و خوړه وشتى كۆمه لگای ئيمه دا نه گونجى، يان هه لسان به ئاژاوه نانه وه و شه ر له ناو به شى ناوخۆيى و تپكدانى ئارامى.
۲. هينان و خواردنه وه ی ماده ی هۆشبه رو كحوليه كان، يان نيرگه له، يان چهك و ته قه مه نى و هه موو ئامپريكى برينداركه ر بۆ ناو به شى ناوخۆيى.
۳. گه ياندى هه ر زانياريه كى نادرست به به شى ناوخۆيى .
۴. ده ستدریژيكردن و نواندى ره فتارى نه شياو به رامبه ر سه رپه رشتييارو فه رمانبه رو پۆليس و گشت كارمه ندانى به شى ناوخۆيى.
۵. ئه گه ر خویندكار به هه ر هۆيه ك له زانكۆ، يان په يمانگا دوورخرا بۆوه.
۶. ئه گه ر سى جارئاگادارى (انذار) كرا به نوسراوى فه رمى، يان سى جار غه رامه كرابييت، به هۆى سه رپيچى، يان كه سيكى به بى ئاگادارى و ره زامه ندى به شى ناوخۆيى له به شه كه ی نيشته جى كردبييت.
۷. هاتنه ژووره وه ی خویندكار، يان كارئاسانىكردن بۆ هاتنه ژووره وه ی هه ركه سيك له سه ر په رژين (سياج)، يان هه ر رپگايكى تر، جگه له ده رگای سه ره كى، و له كاته رپييدراوه كاندا. له و حاله ته دا حسابى تاوانه كانى (كوشتن، دزى، رفاندن، هينانى موادى قه ده غه كراو وهك ته قه مه نى ماده ی هۆشبه ر، تاد...). جگه له بېبه شكردنى له به شى ناوخۆيى به و تاوانانه، لپيپچينه وه ی له گه ل ده كرپت.

بهندى دووهم: ئهوكارانهى كه خوڤندكارى له سهر غهرامه دهكرڤت، به پڤچه وانهوه به پڤى بهندى به كه م سزا ده درڤت:

1. ئه گهر خوڤندكار زيانى گه ياند به ژووره كهى، يان به شه كهى، يان ئه و كه لوپه لانهى كه وه ريده گرڤت.
2. گواستنه وه و گۆرپى ده رگا و كه لوپه لى ژوورو به شه كهى، و داكوتانى بزمرو نوسين له سهر ديوار.
3. ئه گهر ژووره كهى، يان به شه كهى، يان چڤشتخانه و ته والڤت و گه رماوه كهى پيس بوو، يان نه يتوانى پاكو خاوپنى به شه كهى رابگرڤت.

بهندى سڤيه م: ئه و كارانهى كه خوڤندكار له سهر ئاگادارى بۆ ده رده چڤت، به پڤچه وانهوه به پڤى بهندى به كه م سزا ده درڤت:

1. پابه ندنه بوونى خوڤندكار به كاتى ديارى كرا و بۆ گه رانه وه بۆ به شى ناوخويى.
2. ئه گهر خوڤندكار ئه و ئامپرو كه لوپه لانهى به كارهيان، كه زيان به به شى ناوخويى ده گه يه نن، يان كاره با زياد سه ر فده كه ن.

بهندى چوارهم: ئه و كارانهى قه ده غه يه كه خوڤندكار بىكات له ناو به شى ناوخويى، به پڤچه وانهوه توشى سزا ده بڤت:

1. هيپنانى ميوان به هه موو شڤوه يه كه قه ده غه يه ئه گهر فه رمانبه رى زانكو، يان خوڤندكار، يان كه سى به كه مى خوڤندكار بڤش بڤ.
2. هيپنانى ته له فزيون و سه ته لايت و هه موو ئامپره كانى ده نكى.

بهندى پڤنجه م: ئه و كارانهى كه پڤويسته خوڤندكار پابه ندبى پڤيانه وه، به پڤچه وانهوه توشى سزا ده بڤت:

1. كاتيك سه رپه رشتياري به شى ناوخويى خوڤندكار بڤك له شوڤنڤك بۆ شوڤنڤكى تر بگوازيته وه بۆ به رژه وه ندبى گشتى، له هه ر كاتيكدا بڤ پڤويسته خوڤندكار پابه ندبى پڤيه وه و برپاره كان جڤبه جڤ بكات.
2. كاتيك خوڤندكار ده چڤته ده ره وهى به شى ناوخويى، يان گه شتى زانكو، پڤويسته كه سوكارى ئاگادار بكات وه، پاشان مؤله ت له به شى ناوخويى وه ربگرڤت، به پڤچه وانهوه رڤگه ي پڤنادرڤت بگه رڤته وه بۆ به شى ناوخويى و سزا ده درڤت.
3. ئه و برپارو رڤنماييانهى كه له لايه ن وه زاره تى خوڤندى بالا، يان سه رۆكايه تى زانكو يان ئيداره ي به شى ناوخوييه وه ده رده چن تايهت به كاروبارى به شى ناوخويى، و سووديان بۆ به رژه وه ندبى گشتى هه يه.

به‌ندی شه‌شه‌م: ئه‌گه‌ر خوێندكار پابه‌ندنه‌بوو به‌و به‌لێننامه‌ یان خاڵ و بڕگانه‌ی سه‌ره‌وه‌:
ئه‌وه‌ سه‌رپه‌رشتیاری به‌شی ناوخۆیی بۆی هه‌یه‌ به‌پێی (په‌په‌وی به‌شی ناوخۆیی زانكۆی راپه‌رین)، یان یاساو
بڕیاره‌كانی تاییه‌ت به‌ به‌شی ناوخۆیی، خوێندكاره‌كه‌ سزابدات، یان ئاراسته‌ی یاربده‌ده‌ری سه‌رۆکی زانكۆ بۆ
كاروباری خوێندكارانی بكات، بۆئه‌وه‌ی رێكاری یاسایی به‌رامبه‌ر ئه‌نجام بدری‌ت.

خوێندكارانی خۆشه‌ویست په‌په‌وه‌كردنی ئه‌م یاساو رێنمایانه‌ له‌ پێناو كه‌شپکی ئارامه‌ بۆ تۆ، به‌رز راگرتنی
كه‌سایه‌تی و له‌كه‌دار نه‌بوونی ناسنامه‌ی تۆی شایسته‌ به‌ خوێندکاری زانكۆ و ئه‌و ناوه‌نده‌ ئه‌كادیمییه‌یه‌ی كه‌ دواتر
بروانامه‌ت پێده‌دات، كه‌واته‌ تۆش هاوكارو هاو ئاهه‌نگ به‌ له‌گه‌لماندا.

